

Zelf onderzoek doen op CBS-microdata

20 maart 2025
Vincent van Hees

**Statistics
Netherlands**

Op de agenda

- Aantallen, cijfers
- Doorlopen proces Microdata project
- Technische inrichting Microdata omgeving
- Output

Microdata onderzoek in het nieuws

De Correspondent

Goed nieuws! Kinderen met een migratieachtergrond krijgen niet structureel een te laag schooladvies

Bij gelijke prestaties krijgen kinderen met een migratieachtergrond niet een lager schooladvies dan kinderen met een Nederlandse achtergrond, blijkt uit onderzoek van econoom Thomas van Huizen en collega's. Het is juist hoger! Voor onderzoekers is dat geen nieuws, voor het ministerie van Onderwijs wel.

Feb 20th

NRC

CPB: mensen die in armoede leven, zullen daarin dieper wegzak

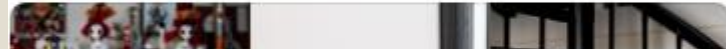
CPB: Het aantal mensen die in armoede leven neemt naar verwachting wel diepere armoede worden. (77 kB) ▼

NRC

Wat zijn vijf jaar na corona de brokstukken van de 'stille ramp' voor jongeren?

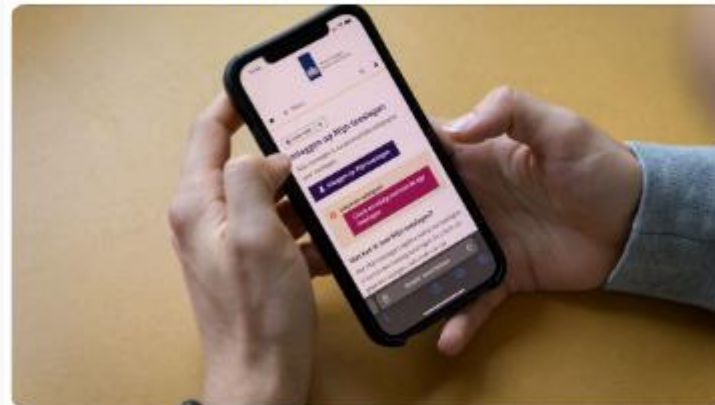
Vijf jaar na corona: Scholieren en studenten zaten tijdens de coronapandemie maanden thuis zonder fysiek onderwijs. NRC vroeg aan deskundigen of daarvan nu nog effect is te zien op hun leerresultaten, mentale gezondheid en gedrag. (137 kB) ▼

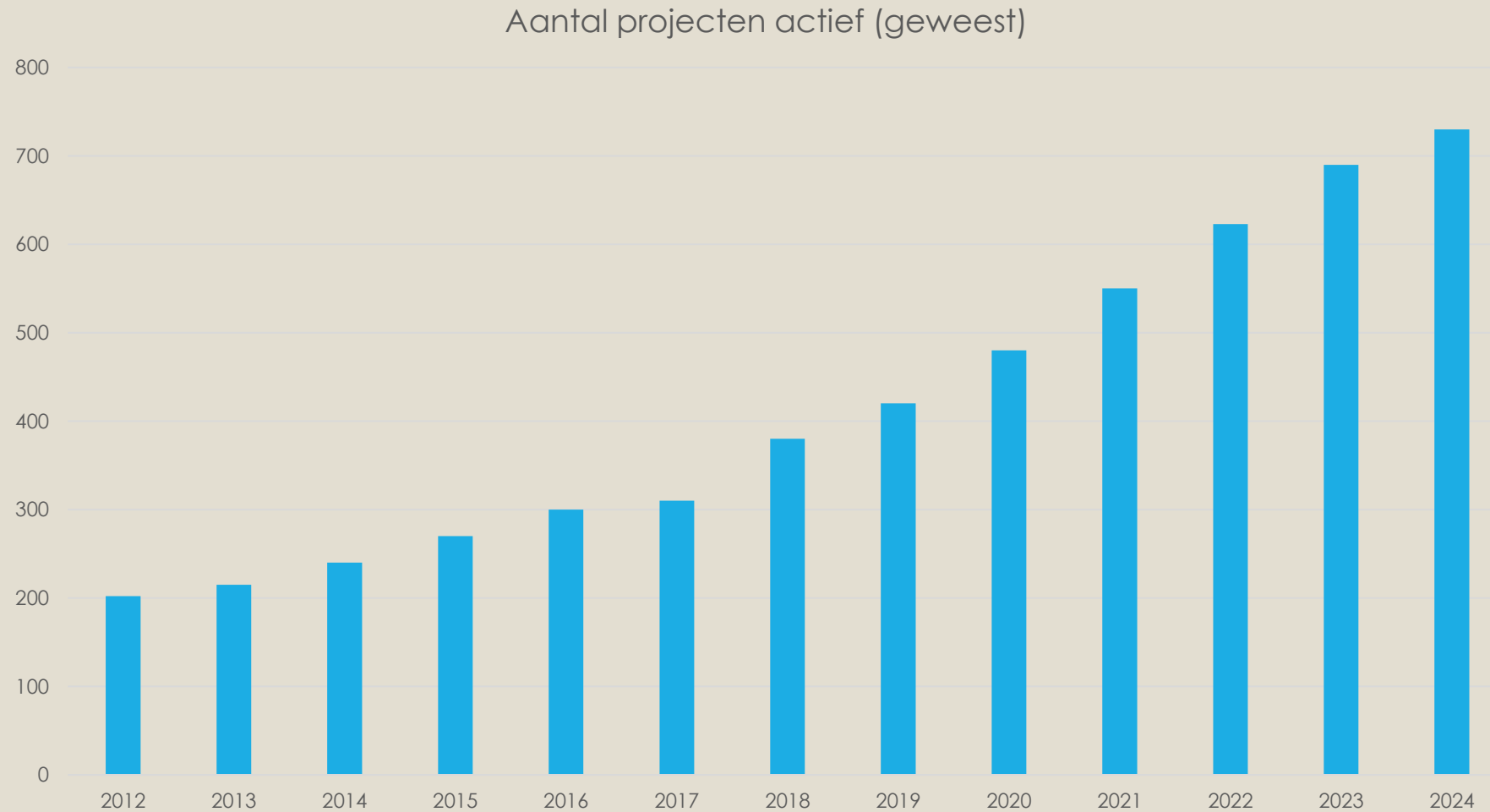
nos.nl

CPB: recht op toeslagen niet optimaal benut, 1 miljard euro bleef liggen

De groep die geen gebruikmaakt van de toeslagen is vooral groot bij mensen die net zijn gepensioneerd zijn en bij zelfstandigen. (69 kB) ▼

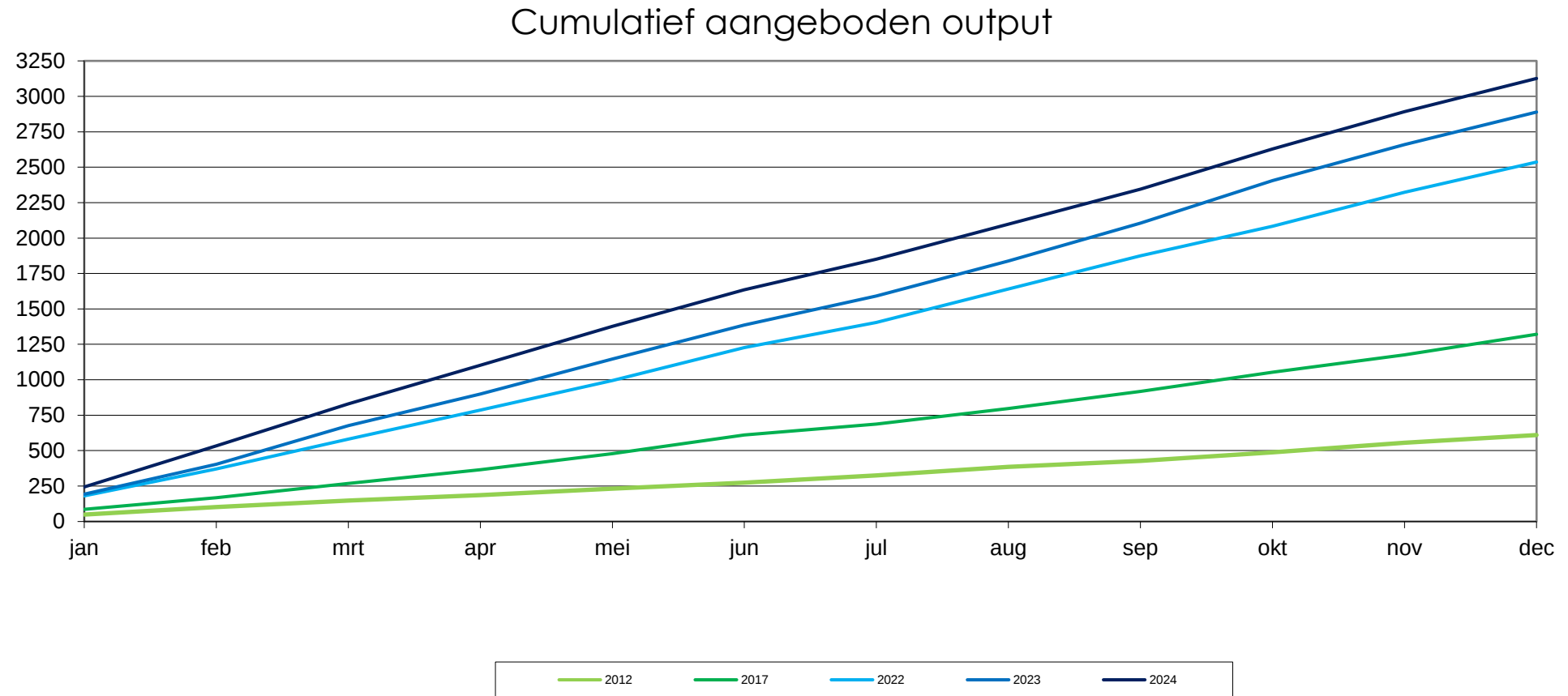
Groei in het gebruik van microdata

Groei in het gebruik van microdata

Groei in het gebruik van microdata

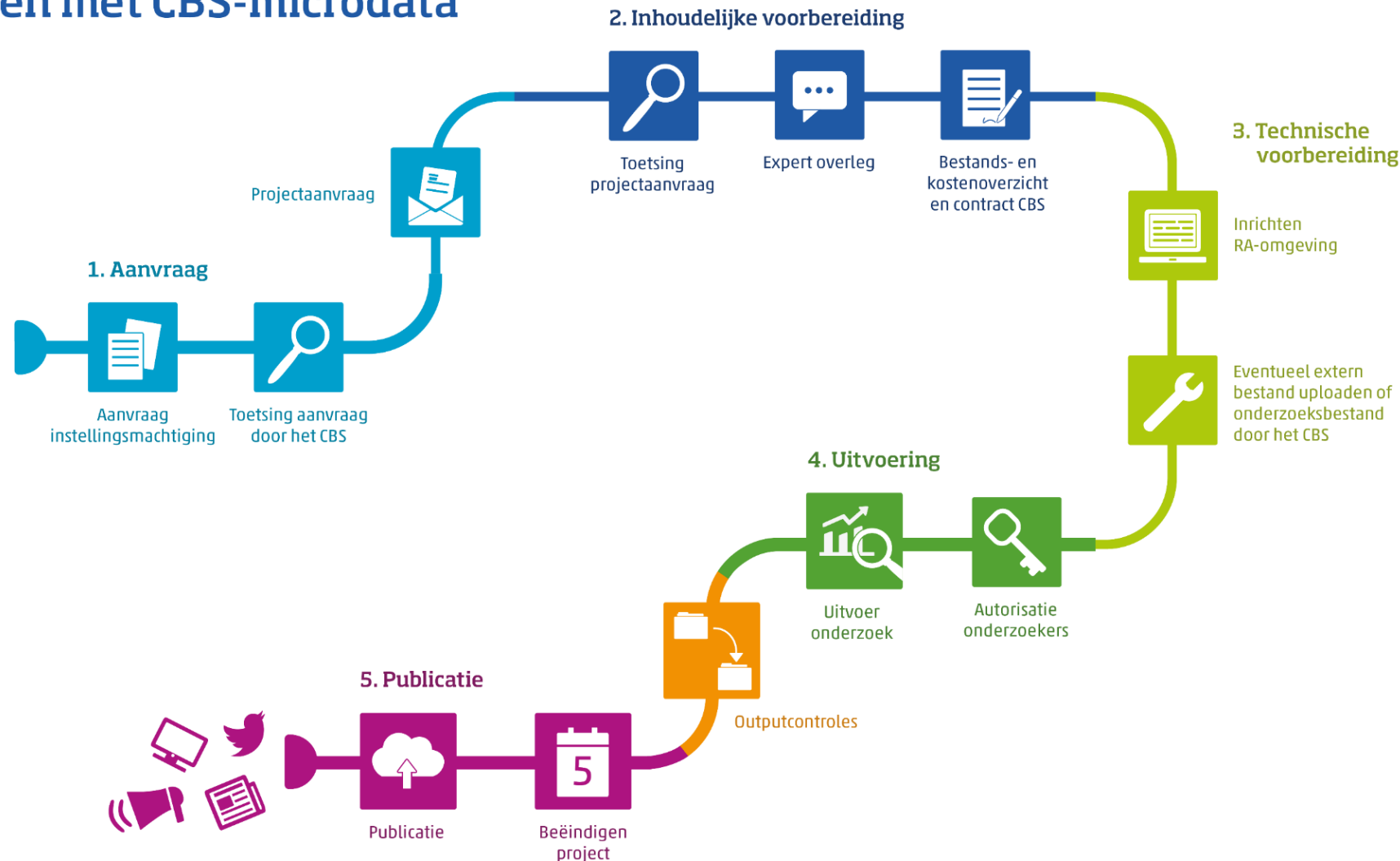

Wat is Microdata?

- Register-, enquête- of 'Big Data'
- Personen, huishoudens, objecten, bedrijven
- CBS beschikbare data in de [catalogus](#)
- Mogelijkheid om zelf data mee te nemen → versleuteld

Aanvraag Microdata project - Processchema

Werken met CBS-microdata

1. Instellingsmachtiging - Wet op CBS

Artikel 41

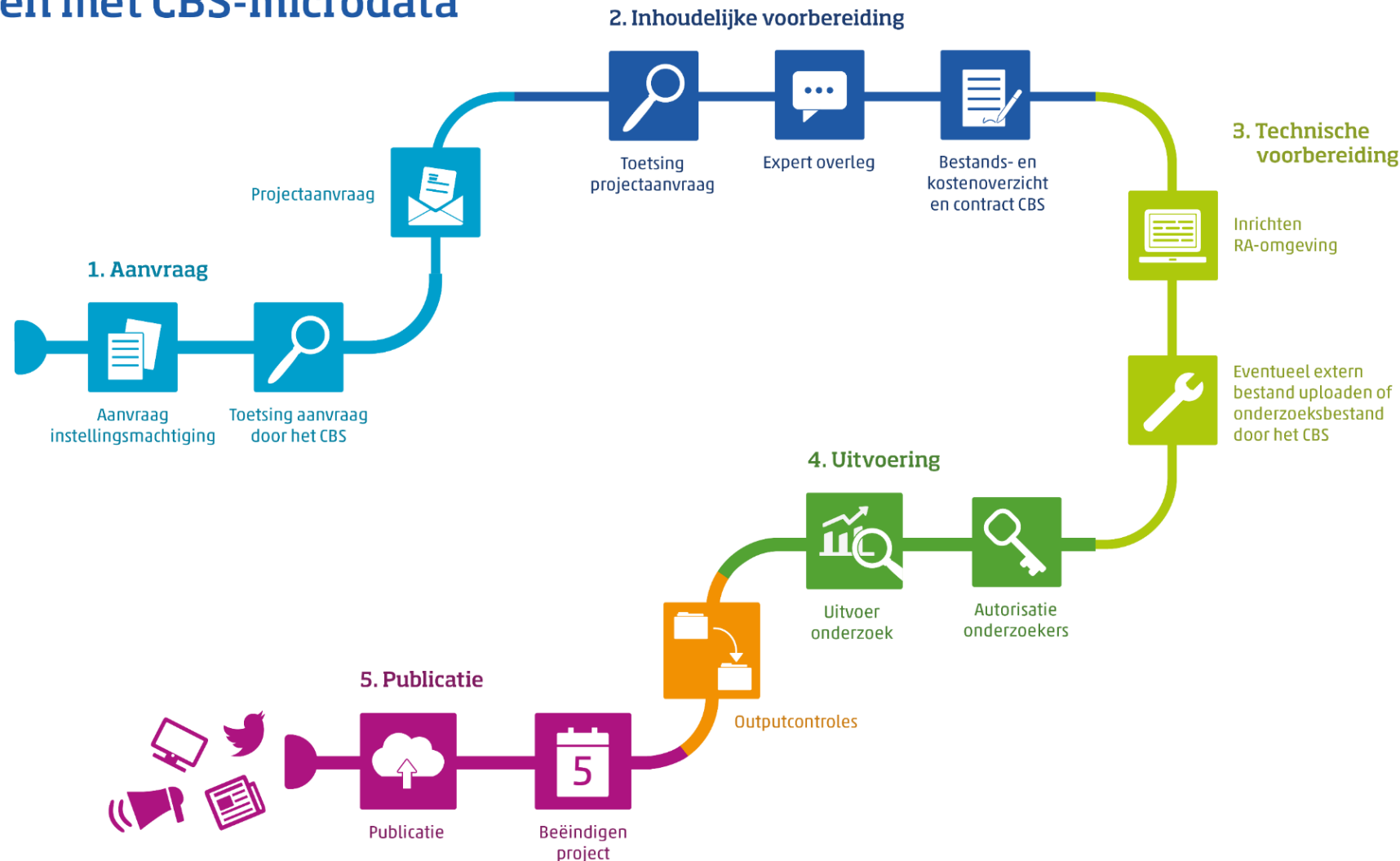
- 1 In afwijking van [artikel 37](#) kan de directeur-generaal op verzoek, ten behoeve van statistisch of wetenschappelijk onderzoek, een verzameling van gegevens met betrekking tot het gebruik waarvan passende maatregelen zijn genomen om herkenning van afzonderlijke personen, huishoudens, ondernemingen of instellingen te voorkomen, verstrekken aan een dienst, organisatie of instelling als bedoeld in het tweede lid, dan wel daartoe toegang verlenen.
- 2 Een verzameling van gegevens als bedoeld in het eerste lid kan worden verstrekt, dan wel daartoe kan toegang worden verleend aan:
 - a. een universiteit in de zin van de [Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek](#);
 - b. een bij wet ingestelde organisatie of instelling voor wetenschappelijk onderzoek;
 - c. bij of krachtens de wet ingestelde planbureaus;
 - d. de communautaire en nationale instanties voor de statistiek van de lidstaten van de Europese Unie;
 - e. onderzoeksafdelingen van ministeries en andere diensten, organisaties en instellingen.

Projectaanvraag

- Instellingsmachtiging
- Geen controle, administratie of handhaving, alleen wetenschappelijk onderzoek
- Publicatieplicht
- AVG formulier, geldige grondslag voor gegevensverwerking

Aanvraag Microdata project - Processchema

Werken met CBS-microdata

Kosten (I)

Project A

2 bestandsonderwerpen, 1 onderzoeker, 1 x outputcontrole, looptijd van 3 maanden:

Dienst	Kosten	Totaal kosten
Startkosten		
Basiskosten	€ 1 917	€ 1 917
Kosten per bestandsonderwerp	€ 192	€ 384
Autorisatie nieuwe onderzoeker	€ 399	€ 399*
Maandelijkse ondersteuningskosten		
Kosten per bestandsonderwerp	€ 19	€ 114**
Kosten per onderzoeker	€ 144	€ 432***
Outputcontrole	€ 266	€ 266
Totale projectkosten		€ 3 512

* Voor onderzoekers die al eerder op de CBS Microdata-omgeving gewerkt hebben, worden deze kosten niet in rekening gebracht.

** (€ 19 x 2 x 3), *** (€ 144 x 3)

Kosten (II)

Project B

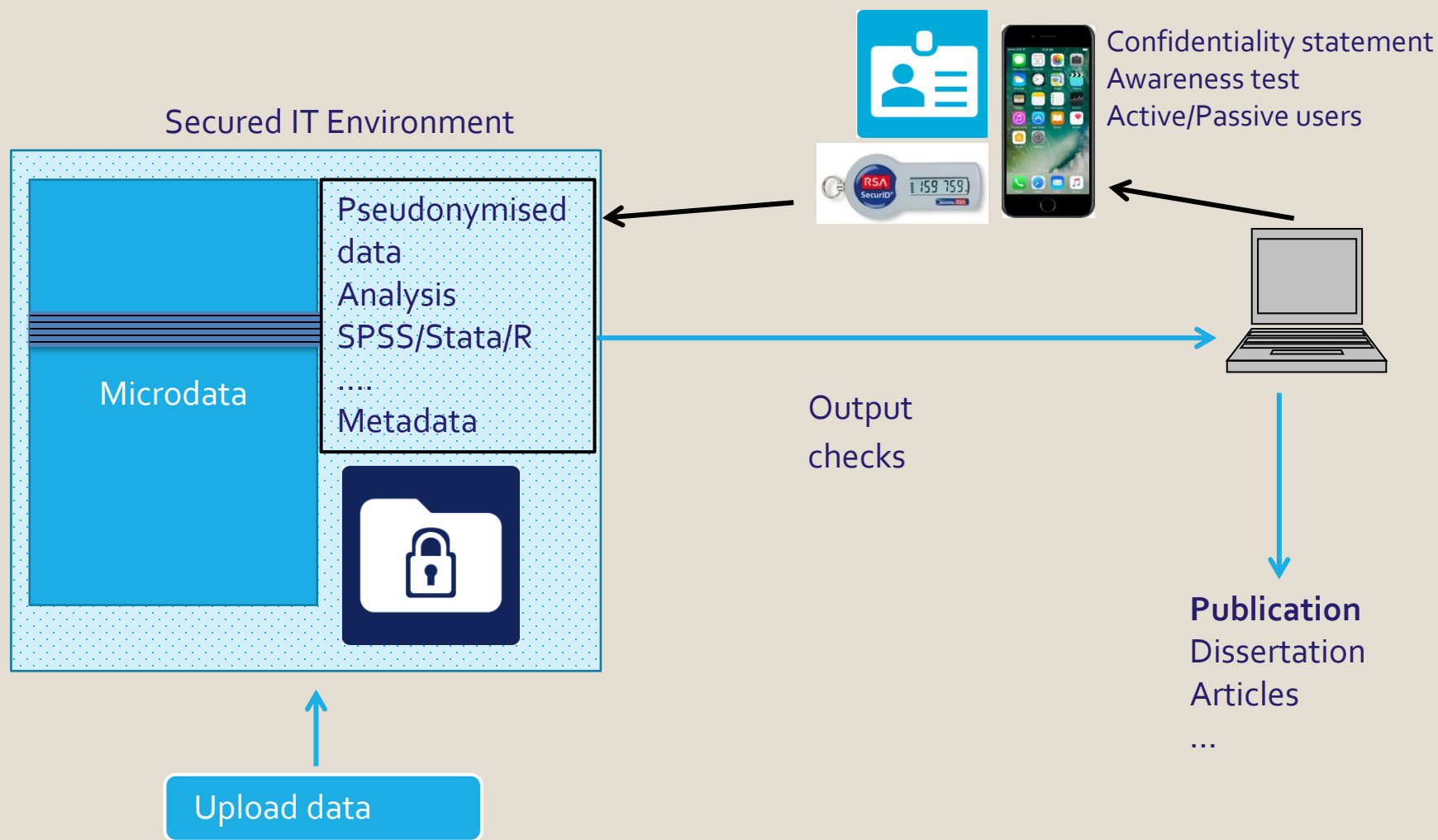
10 bestandsonderwerpen, 3 onderzoekers, 5 x outputcontrole, looptijd van 24 maanden:

Dienst	Kosten	Totaal kosten
Startkosten		
Basiskosten	€ 1 917	€ 1 917
Kosten per bestandsonderwerp	€ 192	€ 1 920
Autorisatie nieuwe onderzoeker	€ 399	€ 1 197*
Maandelijkse ondersteuningskosten		
Kosten per bestandsonderwerp	€ 19	€ 4 560**
Kosten per onderzoeker	€ 144	€ 10 368***
Outputcontrole	€ 266	€ 1 330
Totaal projectkosten		€ 21 292

* Voor onderzoekers die al eerder op de CBS Microdata-omgeving gewerkt hebben, worden deze kosten niet in rekening gebracht.

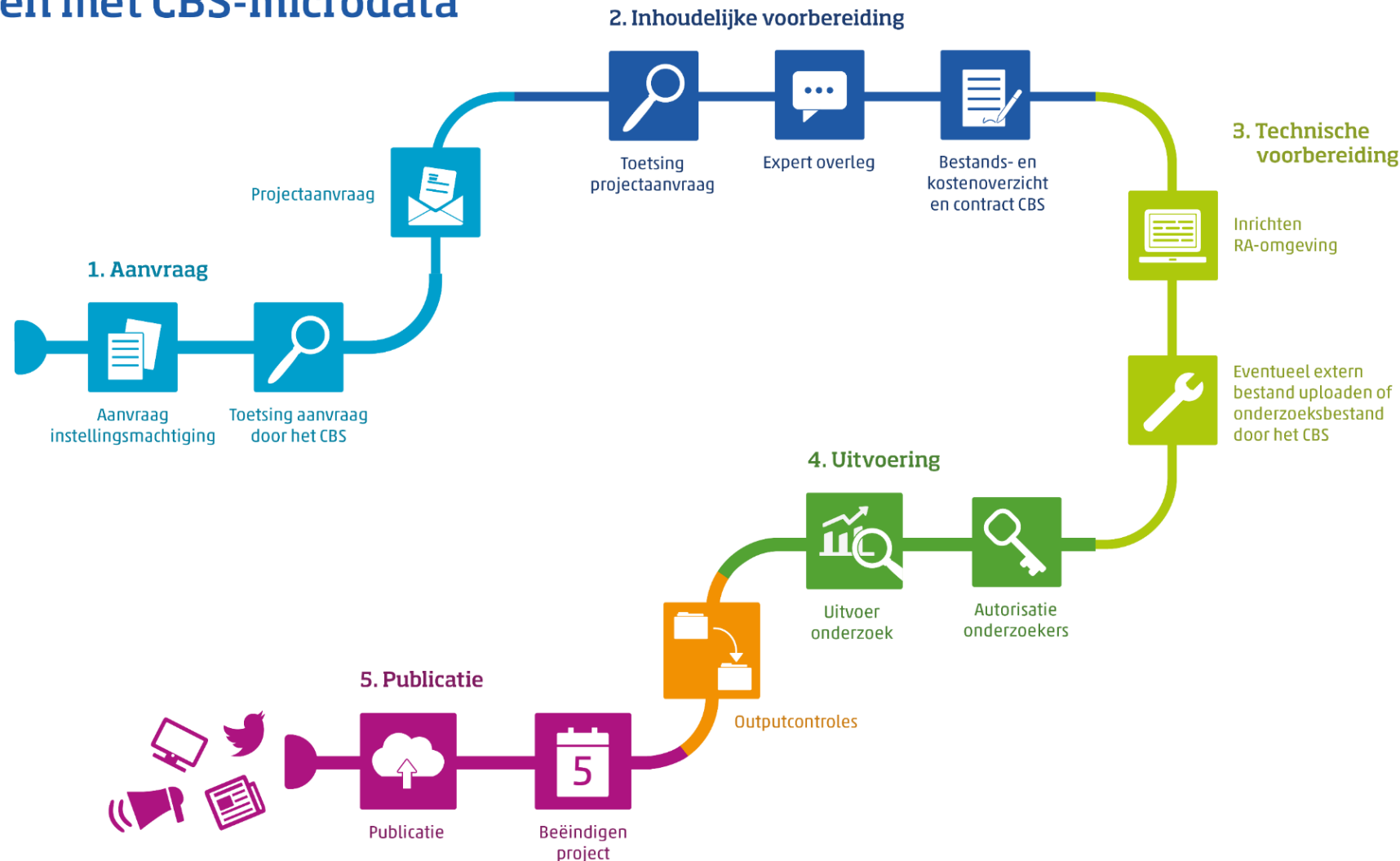
** (€ 19 x 10 x 24), *** (€ 144 x 3 x 24)

Technische werking Microdata omgeving

Aanvraag Microdata project - Processchema

Werken met CBS-microdata

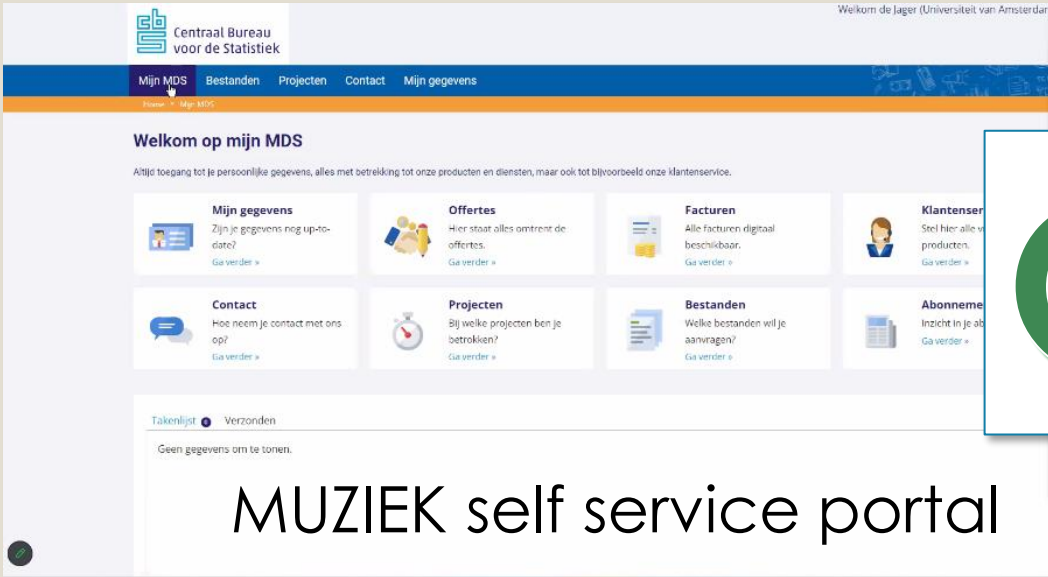
Outputcontrole

- Geen Microdata (RIN, BEID, etc.)
- Minimaal 10 waarnemingen
- Minimaal 10 vrijheidsgraden
- Groepsonthulling (geen cellen >90%)
- Dominantie (grootste bijdrager <50% van totaal)

Bijzonderheden:

- Instellingen (ziekenhuizen, scholen, woningcorporaties)
- Secundaire onthulling (dmv terugrekenen)

Tot slot: in ontwikkeling/gepland

MUZIEK self service portal

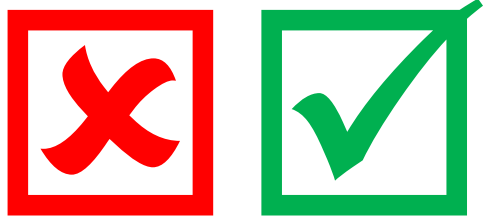
Q&A

Kennisdeling

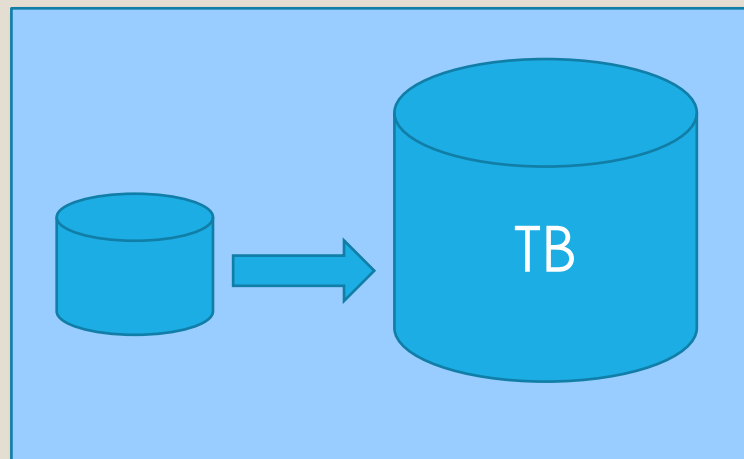
OSSC makkelijker

Synthetische data
Metadata kwaliteit

Inloggen verbeteren

Meer opslagruimte